gemeente Eersel

Kempisch wonen in een wereldregio

1e bestuursrapportage 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Inleiding 3
0. Sociale voorzieningen 4
1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid 8
2. Onderwijs en educatie 12
3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting 14
4. Milieu 17
5. Veiligheid 20
6. Verkeer en vervoer 21
7. Cultuur, sport en recreatie 23
8. Economische structuur 28
9. Bestuur en organisatie 29
10. Algemene baten en lasten 30
11. Overhead 31

Inleiding

Zoals is vastgelegd in de 'Financiële verordening gemeente Eersel' worden de belangrijke afwijkingen ten opzichte van de begroting 2024 voor uw raad in beeld gebracht en uw raad wordt in de gelegenheid gesteld om (tussentijds) zowel de budgettering als planning bij te sturen. Deze 1e bestuursrapportage van 2024 rapporteert tot en met medio april.

Financieel resumé

In deze bestuursrapportage is in de inleiding een financieel resumé per programma toegevoegd, die de actuele stand van de begroting 2024 weergeeft. Hiernaast wordt een doorkijk van het begrotingssaldo van de jaren 2024 tot en met 2028 weergegeven.

In onderstaande tabel zijn de mutaties op programmaniveau gepresenteerd voor 2024.

Programma (bedragen in €)	*Begroting voorafgaand aan 1e berap 2024*		*Mutaties 1e berap 2024*		*Begroting na 1e berap 2024*	
	Lasten	*Baten*	*Lasten*	*Baten*	*Lasten*	*Baten*
0. Sociale voorzieningen	8.955.266	2.337.903	457.000	166.000	9.412.266	2.503.903
1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid	12.536.598	478.541	243.505	0	12.780.103	478.541
2. Onderwijs en educatie	2.341.881	698.407	259.183	75.183	2.601.064	773.590
3. Ruimtelijke ordening	7.816.858	5.962.416	2.265.588	2.405.680	10.082.446	8.368.096
4. Milieu	4.235.397	4.136.196	25.000	0	4.260.397	4.136.196
5. Veiligheid	2.136.140	192.000	0	0	2.136.140	192.000
6. Verkeer en vervoer	5.145.681	671.364	74.594	0	5.220.275	671.364
7. Cultuur, sport en recreatie	2.464.053	254.808	126.050	110.000	2.590.103	364.808
8. Economische structuur	1.064.200	598.723	107.318	107.318	1.171.518	706.041
9. Bestuur en organisatie	2.013.284	251.000	0	0	2.013.284	251.000
10. Alg. baten en lasten	2.673.881	42.794.879	0	413.538	2.673.881	43.208.417
11. Overhead	7.259.470	798.331	162.000	0	7.421.470	798.331
Subtotaal	**58.642.709**	**59.174.568**	**3.720.238**	**3.277.719**	**62.362.947**	**62.452.287**
Begrotingssaldo	531.859	0	-442.519		89.340	
Totaal incl. saldo	**59.174.568**	**59.174.568**	**3.277.719**	**3.277.719**	**62.452.287**	**62.452.287**

Begrotingssaldo

In onderstaand overzicht is het actuele begrotingssaldo na de verwerking van deze bestuursrapportage voor de jaren 2024 tot en met 2028 weergegeven.

(Bedragen in €)	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
Saldo conform RIB 12-03-2024	**654.290**	**113.238**	**-3.455.618**	**-3.383.824**	**-3.383.824**
80-jarig bevrijding gemeente Eersel	-20.000				
project aanleg geluidswal Oeienbosch beëindigen	0				
Eersel-West (raadsvergadering 16-4-2024)	-102.431	-27.515	-27.317	-27.120	-26.923
Netto-effect 1e bestuursrapportage	**- 442.519**	**- 597.373**	**- 556.013**	**- 552.958**	**- 443.563**
Geactualiseerd begrotingssaldo na de 1e bestuursrapportage 2024	**89.340**	**- 511.650**	**- 4.038.948**	**- 3.963.902**	**- 3.854.310**

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting.

Negatief begrotingssaldo

Het meerjarige begrotingssaldo is weergegeven in de tabel hierboven. Voorafgaand aan de eerste bestuursrapportage 2024 was het meerjarige begrotingssaldo vanaf 2026 negatief -/- € 3.455.618 dit bedrag stijgt door de mutaties naar -/- € 4.038.948,-.

De structurele mutaties uit deze bestuursrapportage hebben een negatieve invloed op het meerjarige begrotingssaldo vanaf 2025. Door de structurele mutaties toe te kennen wordt het meerjarige begrotingssaldo al vanaf 2025 negatief (€ 511.650,-). De uitdaging voor een toekomstig gezond financieel perspectief wordt door deze structurele mutaties groter.
Het is aan uw raad om te bepalen of al deze mutaties gewenst zijn met de kennis van het huidige toekomstperspectief.

Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken wordt per programma gerapporteerd over hoe we er op dit moment voor staan, of er indicatoren en normen worden aangepast en worden financiële afwijkingen op de exploitatie en investeringen toegelicht.

0. Sociale voorzieningen

Hoe staan we ervoor?

Uitvoering Participatiewet
Toekomstverkenning KempenPlus
In 2019 is KempenPlus gestart als uitvoeringsorganisatie op het gebied van inkomensondersteuning, begeleid en beschut werk en (arbeids)participatie. Later zijn daar ook taken op grond van de Wet inburgering aan toegevoegd. Bij de start is besloten om na verloop van tijd de governance en financiële verdeelsleutels te evalueren.

Het bestuur van KempenPlus heeft besloten voorafgaand aan de toekomstverkenning een voorverkenning uit te voeren. Hiervoor zijn 9 onderwerpen geselecteerd en op deze onderwerpen zijn de te maken dilemma's/keuzes in beeld gebracht. De voorverkenning is afgerond. De colleges van de vier deelnemers in de gemeenschappelijke regeling KempenPlus wordt gevraagd om te bepalen hoe het vervolg van de toekomstverkenning eruit zou moeten zien.

Pilot huisbezoeken bij betalingsachterstanden
De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening (MD) van de Samenwerking Kempengemeenten ontvangt maandelijks meldingen van betalingsachterstanden in de vaste lasten (huur, energie, zorg en water). Vervolgens zijn zij verplicht aan de inwoner ondersteuning aan te bieden. Het staat gemeenten vrij om te bepalen hoe de ondersteuning wordt aangeboden. Voorheen was dit telefonisch of per brief (afhankelijk van de ernst van de situatie). In januari 2024 is gestart met een pilot om in de meest urgente situaties een huisbezoek te brengen om hulp aan te bieden.

In het kader van de pilot legt een consulent schuldhulpverlening samen met een maatschappelijk werker van Lumens 10 huisbezoeken af. Deze 10 adressen worden maandelijks geselecteerd op basis van de meldingen van betalingsachterstanden. Tijdens een huisbezoek wordt gekeken naar meerdere problematieken die kunnen spelen. De eerste rondes zijn goed verlopen en hebben al geleid tot aanmeldingen voor schuldhulp.

Energietoeslag 2023
Gemeenten hebben in oktober 2023 van het rijk nogmaals de bevoegdheid gekregen om via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige energietoeslag te verstrekken aan inwoners. In november 2023 zijn de beleidsregels vastgesteld. Hierin is bepaald dat de energietoeslag opnieuw € 1.300,- bedraagt en wordt toegekend aan huishoudens met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum (wml). Dit is gelijk aan de energietoeslag van 2022.

In december 2023 is de energietoeslag 2023 ambtshalve uitgekeerd aan alle inwoners die de energietoeslag 2022 hebben ontvangen of andere minimaregelingen en waarvan bekend is dat het inkomen nog steeds minder bedraagt dan 120% (wml). Vervolgens is de mogelijkheid opengesteld om een aanvraag in te dienen voor inwoners die de energietoeslag 2023 nog niet hebben ontvangen, maar menen daar wel recht op te hebben. Zij kunnen nog tot 1 juli 2024 een aanvraag indienen.

De energietoeslag is een vorm van categoriale bijzondere bijstand. De bijzondere bijstand en daarmee ook de uitvoering van de energietoeslag valt sinds 1 januari 2024 onder de verantwoordelijkheid van KempenPlus.

Inwoners met een migratieachtergrond
De taakstelling voor de huisvesting van statushouders blijft fors vanwege een verhoogde asielinstroom. We zijn 2024 ingegaan met een achterstand. We moesten in 2023, 57 personen huisvesten. We hebben dit voor 34 personen gerealiseerd. De taakstelling inclusief achterstand voor de eerste helft van 2024 is 40 personen. Hiervan hebben we inmiddels 11 personen gehuisvest. De gemeente Eersel staat sinds 2023 onder toezicht van de provincie en heeft vorig jaar een plan van aanpak opgesteld waarin uiteen is gezet welke maatregelen worden genomen om de achterstand in te lopen. Vanwege de achterstand in de taakstelling heeft op verzoek van de toezichthouder (provincie) in maart van dit jaar een gesprek plaatsgevonden. Tijdens dit gesprek heeft de gemeente een aangepast plan van aanpak gedeeld waarin is aangegeven hoe de gemeente aan de taakstelling wil voldoen. De provincie heeft in het overleg aangegeven binnen welke termijn de taakstelling gerealiseerd dient te worden. Op 9 april 2024 is een werkbijeenkomst met de Raad georganiseerd waarbij uw Raad is geïnformeerd over alle uitdagingen in de huisvesting van urgente doelgroepen, het bijbehorende plan van aanpak en afspraken met de Provincie.

Inburgering
De verhoogde instroom heeft effect op de inburgering en de werkzaamheden die moeten worden verricht rondom maatschappelijke begeleiding, casusregie en ondersteuning vanuit vluchtelingenwerk en andere ketenpartners. Op regionaal niveau (Eindhoven), subregionaal (Kempen) en lokaal vinden verschillende evaluaties plaats zowel inhoudelijk over de inburgeringswet als de impact van de verhoogde instroom op de inburgeringsdienstverlening. In de tweede bestuursrapportage 2024 komen we hierop terug.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

(Bedragen in €)	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
1. WWB-werkdeel Participatiebudget	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
2. Studiekosten	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
3. BUIG	0	0	0	0	0
4. BBZ	0	0	0	0	0
5. Bijzonder onderzoek en participatie	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
6. Leefgeld Oekraïners	-145.000	0	0	0	0
7. Bijzondere bijstand	-83.500	-81.500	-79.500	-77.500	-77.500
Totaal	**- 291.000**	**- 144.000**	**- 142.000**	**- 140.000**	**- 140.000**

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting.

WWB-werkdeel Participatiebudget (structureel nadeel op de lasten € 45.000,-)
De uitgaven WWW-werkdeel Participatiebudget worden voor 2024 en volgende jaren structureel met een bedrag van € 45.000,- hoger geraamd dan begroot. Per 1 juli 2023 is de Participatiewet gewijzigd, waarna ook de bestaande re-integratieverordening is aangepast en geactualiseerd. Kern van de wetswijziging is de uitbreiding van ondersteuningsmogelijkheden bij het realiseren van een geschikte werkplek. Cliënten en werkgevers kunnen aanspraak maken op specifieke ondersteuning en begeleiding, bijvoorbeeld in de vorm van jobcoaching, (vervoer)voorzieningen en werkplekaanpassingen. De verwachting is dat vanaf 2024 cliënten en werkgevers meer gebruik gaan maken van de voorzieningen en hierdoor de lasten voor de re-integratie/participatie gaan toenemen. Ook de taalondersteuning en coaching van statushouders worden uit dit budget bekostigd.

Studietoelage (structureel nadeel op de lasten € 20.000,-)
De uitgaven Studietoeslag worden voor 2024 en volgende jaren structureel met een bedrag van € 20.000,- hoger geraamd dan begroot. Studietoeslag zorgt ervoor dat studenten met een medische beperking die niet kunnen bijverdienen naast hun studie een vastgesteld minimumbedrag ontvangen. In de Kempengemeenten is dit bedrag vastgesteld op 25% van het minimumloon. Het aantal cliënten dat in aanmerking komt voor deze studietoeslag neemt toe en daarmee ook de lasten. De verwachting is dat deze groei doorzet. De meeste aanvragen worden ingediend bij de start van het nieuwe studiejaar.

BUIG (structureel uitgaven en inkomsten € 166.000,- hoger)
De uitgaven BUIG worden voor 2024 en volgende jaren structureel met een bedrag van € 166.000,- hoger geraamd dan begroot. De extra uitgaven worden veroorzaakt door verschillende factoren. Ten eerste wordt een toename verwacht van het aantal uitkeringsgerechtigden (geraamd op 3%) met name als gevolg van de verwachte instroom van statushouders. Daarnaast speelt het gebruik van loonkostensubsidie en/of een beschutte werk indicatie een rol. Deze maatregelen zijn bedoeld om mensen met een arbeidsbeperking te ondersteunen bij het vinden en behouden van werk. Hoewel ze positieve effecten hebben, brengen ze ook extra kosten met zich mee.

BBZ (structureel inkomsten derden € 12.000,- hoger en rijksbijdrage € 12.000 lager)
De inkomsten Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) worden voor 2024 en volgende jaren € 12.000,- hoger en de rijksbijdrage € 12.000,- lager geraamd dan begroot. Het betreft hier bijstandverlening die volgens de financieringssystematiek van vóór 1 januari 2020 is verstrekt. In de komende jaren worden de verstrekte middelen op basis van dit besluit verder terugbetaald en nemen de ontvangsten van het rijk evenredig af.

Bijzonder onderzoek (structureel voordeel op de lasten € 2.500,-)
De lasten voor bijzonder onderzoek worden structureel verlaagd van € 5.000,- naar € 2.500,-.

Leefgeld Oekraïners (Incidenteel in 2024 nadeel op de lasten van € 145.000,- en in progr. 3 € 145.000,- hogere rijksbaten)
De uitgaven en rijksbaten voor wat betreft de Leefgeldregeling Oekraïners wordt structureel met een bedrag van € 145.000,- hoger geraamd dan begroot. In 2022 heeft het Rijk een regeling ingevoerd om ontheemden uit Oekraïne te voorzien van leefgeld tijdens hun verblijf in de gemeentelijke en particuliere opvang. Vooralsnog is de regeling geldig tot 4 maart 2025. Door onzekere factoren zoals in- en uitstroom en de regeling vanwege het verloop van de oorlog in Oekraïne is het niet mogelijk om een prognose te geven. Daarom worden voor het bepalen van de uitgaven vooralsnog de aantallen per 31 maart 2024 gehanteerd. Bij de tweede bestuursrapportage 2024 wordt bezien of bijstelling nodig is. Deze uitgaven kunnen volledig worden gedekt uit de rijksbijdrage die in programma 3 wordt geraamd.

Bijzondere bijstand (structureel hogere lasten, in 2024-2028 respectievelijk € 83.500,- € 81.500,-, € 79.500,-, € 77.500,- en € 77.500,- .)
De totale uitgaven bijzondere bijstand worden in 2024 met een bedrag van € 83.500 hoger geraamd dan in de begroting opgenomen. De verschillen zitten met name in de onderdelen bijzondere bijstand (€ 67.000,-) en collectieve aanvullende zorgverzekering (€ 27.000,-).
Voor de jaren 2025 tot en met 2028 worden hogere uitgaven geraamd van € 81.500,- (2025), € 79.500,- (2026) en € 77.500,- (2027 en 2028).
De rapportage van Kempenplus geeft aan dat er in 2024 nog € 38.000,- kosten worden verwacht voor nog lopende aanvragen voor energietoeslag. Aangezien de rijksmiddelen hiervan in 2023 zijn uitgekeerd en waarvan bij de jaarrekening een resultaatbestemming wordt voorgesteld, wordt deze mutatie nu niet in deze bestuursrapportage meegenomen maar zal een budget aanpassing worden voorgesteld in het raadsvoorstel bij de jaarrekening inzake resultaatbestemming.

Investeringen
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid

Hoe staan we ervoor?

Jeugdhulp
Omdat afdeling Maatschappelijke Dienstverlening recent is overgestapt op een nieuw registratiesysteem is de presentatie van de cijfers zoals die in eerdere bestuursrapportages waren opgenomen ten tijde van het opstellen van deze rapportage nog niet mogelijk. De tool die daarvoor nodig is, is in ontwikkeling.
Uit navraag blijkt dat de wachttijd voor de intake bij de toegang ongeveer een maand is. Dit geldt ook voor de tijd tussen de intake en de inzet van het Kempenteam. Voor de hulpverlening van het lokaal ondersteuningsteam (LOT) geldt een wachttijd van enkele maanden (vanwege uitval door ziekte). Concreet staan er 12 cliënten afkomstig uit de gemeente Eersel op de wachtlijst. Een aantal van hen heeft al andere vormen van ondersteuning (zoals een training).

Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO)
Actuele informatie over de wachtlijst hulp bij het huishouden
We hebben bij de Wmo te maken met twee momenten van doorloop:
1. Van melding door de inwoner voor ondersteuning tot het besluit op de aanvraag
2. Van toekenning van de ondersteuning tot levering van ondersteuning

Ad 1. De doorlooptijd van melding tot besluit hulp bij het huishouden bedraagt momenteel gemiddeld vier weken (maximale termijn is wettelijk gezien acht weken).

Ad 2. Er zijn zes aanbieders gecontracteerd om de hulp bij het huishouden uit te voeren. De aanbieders hebben echter te maken met personeelstekorten. Dit maakt dat de starttijden op dit moment variëren van dertig tot honderd werkdagen tot in het geheel geen plaatsingsmogelijkheden. Er is een werkgroep samen met gecontracteerde aanbieders aan de slag gegaan om te onderzoeken welke maatregelen ingezet kunnen worden om de wachttijd te verminderen. Een voorbeeld daarvan is het instellen van ruimere werktijden, Deze mogelijke oplossingen/maatregelen zijn door de werkgroep verder uitgewerkt in een memo, welke vervolgens aan verschillende betrokken partijen uit de uitvoering, aanbieders en adviesraden is voorgelegd voor een inhoudelijke reactie.
Vanuit de adviesraden en partijen uit de uitvoering zijn schriftelijke reacties ontvangen, welke zijn gebundeld met reacties vanuit zorgaanbieders die zowel schriftelijk als mondeling tijdens een werkgroep bijeenkomst zijn opgehaald. Momenteel wordt met de Kempengemeenten, Best, Oirschot en Veldhoven gewerkt aan verschillende vervolgstappen, zoals het opstellen van een beleidsnotitie waarin de maatregelen die uitgevoerd zullen gaan worden nader beschreven worden. Deze uitvoering zal in de vorm van een pilot plaatsvinden met de looptijd van één jaar. Daarna volgt een evaluatie, waarbij alle betrokken partijen in de uitvoering als ook zorgaanbieders betrokken worden. Dan valt te bezien of deze maatregelen effect hebben gehad op de wachtlijsten en of deze definitief deel zullen gaan uitmaken van het beleid in de Kempen.

PGB informele zorg hulp bij het huishouden en begeleiding
In de Verordening Wmo is ten aanzien van het pgb sociaal netwerk het niveau minimumloon opgenomen. In augustus 2023 heeft de Centrale Raad van Beroep in twee gemeenten uitspraken gedaan waarbij is bepaald dat het niet is toegestaan om het pgb sociaal netwerk te bepalen op het niveau van het wettelijk minimumloon. De hoogte van het pgb-uurtarief moet worden vastgesteld aan de hand van de cao's die gelden voor hulp bij het huishouden of begeleiding. Naar verwachting zullen de nieuwe beleidsregels en verordening Wmo aan het begin tweede helft van 2024 aan de gemeenteraden worden voorgelegd ter besluitvorming.

Subsidie Wijk Ggz'er
In de periode 2022/2023 is er een pilot uitgevoerd met de GgzE (Geestelijke gezondheidszorg Eindhoven en De Kempen) met betrekking tot de inzet van de Wijk Ggz'er. Met als doel om het succes te meten en aan te tonen om deze dienst vervolgens structureel in te zetten binnen de Kempengemeenten. Nadat de pilot afgelopen jaar succesvol is afgerond en positief is geëvalueerd, zijn de Kempengemeenten dit jaar overgegaan tot het structureel maken van deze functie in samenwerking met de GgzE.

Automaatje ANWB
ANWB- Automaatje is een vervoerservice waarbij vrijwillige chauffeurs minder mobiele inwoners vervoeren. De chauffeurs gebruiken daarvoor hun eigen auto. Inwoners betalen een kleine onkostenvergoeding van

0,35 cent per kilometer aan de vrijwillige chauffeur. In Eersel start deze vervoerdienst in het tweede kwartaal van 2024. De uitvoering van ANWB-automaatje is belegd bij Cordaad.

SPUK GALA 2023/2024
Samen met de gemeenten Bergeijk, Bladel en Reusel-De Mierden hebben we een projectmanager aangetrokken die voor onze gemeenten vier ketenaanpakken gaat uitrollen, namelijk Valpreventie, Welzijn op Recept, Kind Naar Gezonder Gewicht en Gezonde Leefstijl Interventies. De lopende aanpakken zoals versterken van de sociale basis, aanpak mantelzorg, lokaal sportakkoord, Kansrijke Start en Eén tegen eenzaamheid blijven we doorlopend uitvoeren.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

(Bedragen in €)	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
1. Hulp bij het huishouden	- 80.000	- 80.000	- 80.000	- 80.000	- 80.000
2. Begeleiding en dagbesteding	270.000	270.000	270.000	270.000	270.000
3. Zorggerelateerde welzijnsvoorziening	- 15.213	- 15.213	- 15.213	- 15.213	- 15.213
4. Wet anti discriminatievoorziening	- 7.303	0	0	0	0
5. Jeugdhulp begeleiding	- 50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000	- 50.000
6. Jeugdhulp behandeling	- 75.000	- 105.000	- 105.000	- 105.000	- 105.000
7. Jeugdhulp gezinsgericht	- 90.000	- 90.000	- 90.000	- 90.000	- 90.000
8. Jeugdhulp met verblijf overig	- 160.000	- 160.000	- 160.000	- 160.000	- 160.000
9. Jeugdbescherming	- 35.000	- 35.000	- 35.000	- 35.000	- 35.000
Kleine bijstellingen	-989	-1.969	-1.948	-1.927	1.907
Totaal	**- 243.505**	**- 267.182**	**- 267.161**	**- 267.140**	**- 267.120**

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting.

Hulp bij het huishouden (structureel nadeel van € 80.000,- op de lasten)
Een structureel hogere last van € 80.000,- per jaar. Reden is dat er nieuwe tarieven vastgesteld zijn per april 2024 voor gecontracteerde aanbieders, dit komt neer op een verhoging van 10%. Er is rekening gehouden met een beperkte groei.

Begeleiding en dagbesteding (structureel voordeel van € 270.000,- op de lasten)
De lasten voor begeleiding blijven ruim binnen de begroting. Op 1 april 2022 is binnen de Kempengemeenten de nieuwe overeenkomst begeleiding ingegaan. In de nieuwe overeenkomst is de bekostiging op basis van p*q, wat inhoudt dat er per uur gedeclareerd wordt, hierdoor verandert de indicering omdat er afspraken gemaakt worden over het maximaal aantal uren dat er geleverd mag worden. Onderling tussen de taakvelden Begeleiding en Dagbesteding zitten mutaties maar per saldo is er verlaging van de lasten waardoor een structureel voordeel plaatsvindt in de huidige begroting. Feitelijk betekent dit een structurele verlaging van € 320.000,- op Wmo begeleiding en een verhoging van € 50.000,- op dagbesteding.

Zorggerelateerde welzijnsvoorzieningen (structureel nadeel van € 15.213,- op de lasten)
Het college heeft op 5 december 2023 het Subsidieprogramma 2024 tot en met 2027 vastgesteld.
De totale uitgaven worden voor 2024 geraamd op € 340.724,-. In de begroting is een bedrag van € 325.511,- opgenomen, waardoor sprake is van een overschrijding van € 15.213,-. Met toepassing van artikel 5 lid 8 van de financiële verordening heeft het college besloten om dit budget eenmalig voor 2024 met het bedrag van € 15.213,- te overschrijden. Aan uw raad wordt gevraagd om deze uitgaven ook vanaf de jaren 2025 te begroten.

Wet anti discriminatievoorziening (incidenteel nadeel van € 7.303,- op de lasten)
In de Wet gemeentelijke anti discriminatievoorzieningen (Wga) is bepaald dat gemeenten verplicht zijn om een anti discriminatievoorziening (adv) in te richten. In de gemeente Eersel is ervoor gekozen om deze voorziening onder te brengen bij de LEVgroep in Helmond. Tot 2024 bedroeg de gemeentelijke bijdrage € 0,08 per inwoner, waarvoor een bedrag van € 1.695,- in de begroting 2024 is opgenomen. In de in december

2023 ontvangen offerte van de LEVgroep is aangekondigd dat deze organisatie de dienstverlening op dit terrein verder gaat professionaliseren en de gemeentelijke bijdrage verhoogd wordt naar € 0,45 per inwoner in 2024 en € 0,92 per inwoner in 2025. Voor 2024 betekent dit voor onze gemeente een bijdrage van € 8.998,-, waardoor sprake is van een overschrijding van € 7.303,-. Samen met omliggende gemeenten is onderzocht of deze voorziening op een andere manier kan worden ingericht. Vanwege de eisen die aan zo'n voorziening worden gesteld is een alternatief niet mogelijk. Om aan de wettelijke eis te voldoen heeft het college op 2 april 2024 besloten om ook voor 2024 aan te sluiten bij de LEV groep en met toepassing van artikel 5 lid 8 van de financiële verordening het in de begroting opgenomen budget eenmalig te overschrijden met een bedrag van € 7.303,-. De uitgaven voor 2025 en verder zullen worden meegenomen in het proces van de Voorjaarsnota 2025.

Jeugdhulp begeleiding (structureel nadeel van € 50.000,- op de lasten)
Voor jeugdhulp begeleiding vindt vanaf 2024 een structurele bijraming plaats van € 50.000,- per jaar. Reden is dat het totaal aantal cliënten is toegenomen. Daarnaast geldt ook een langere behandelduur. Huisartsen hebben nog steeds een substantieel aandeel in de verwijzingen naar begeleiding namelijk 30%. Reden om in 2024 een pilot te starten om de samenwerking met de huisartsen en het CJG+ de Kempen te versterken. Deze pilot komt voort uit de veranderopgaven uit de hervormingsagenda jeugd. Dit zijn:

- Inperken van de Jeugdwet;
- Normaliseren zoveel als kan.

De pilot heeft als doel dat huisartsen doorverwijzen naar het CJG+ in plaats van zelf indicaties afgeven voor specialistische jeugdzorg. Daarmee wordt met name beoogd de uitgaven in de Jeugdzorg terug te dringen. De pilot loopt 1 ½ jaar en wordt daarna geëvalueerd en mogelijk voortgezet.

Jeugdhulp behandeling (nadeel van 2024 € 75.000,- op de lasten, vanaf 2025 een nadeel van € 105.000,-)
Voor wat betreft jeugdhulp behandeling vindt in 2024 een bijraming van € 75.000,- en vanaf 2025 een bijraming plaats van € 105.000,- per jaar. Reden hiervoor is ook dat het totaal aantal cliënten is toegenomen, inclusief een langere behandelduur. Ook in deze vorm van jeugdhulp hebben huisartsen een grote rol in het aantal doorverwijzingen, namelijk 50%. De bij jeugdhulp begeleiding genoemde pilot met de huisartsen is ook gericht op jeugdhulp behandeling. Ook is de pilot Samen Doen erop gericht om de instroom zoveel als mogelijk te beperken. In de praktijk blijkt echter dat ondanks deze pilot het aantal jeugdigen dat een beroep doet op jeugdzorg vooralsnog nog toe- in plaats van afneemt.

Jeugdhulp gezinsgericht (structureel nadeel van € 90.000,- op de lasten)
Gezinsgericht wordt met name ingevuld door verblijf in gezinshuizen. Het betreft een erg dure zorg voorziening. Voor onze gemeente vindt vanaf 2024, met name vanwege het afgeven van één beschikking voor een langere periode, een structurele bijraming plaats van € 90.000,- per jaar.

Jeugdhulp met verblijf overig (structureel nadeel € 160.000,- op de lasten)
Ook hierbij is sprake van een erg dure zorgvoorziening. Voor jongeren voor wie deze vorm van jeugdhulp nodig is wordt sinds 2023 op basis van een pilot de zorg zoveel als mogelijk ingevuld in de vorm van kleinschalig verblijf. De verwachting bij de pilot is dat weliswaar enerzijds de uitgaven hoger zijn vanwege de inzet van extra personeel, maar dat anderzijds deze uitgaven (grotendeels) worden gecompenseerd door een kortere behandelduur. Deze verwachting is echter in 2023 niet uitgekomen. Om die reden wordt de pilot met een kritische blik gevolgd. Op basis van het aantal beschikkingen voor kinderen uit de gemeente Eersel en de mogelijke verlenging ervan is de begroting bijgesteld in die zin dat vanaf 2024 een bijraming plaats dient te vinden van € 160.000,- per jaar.

Jeugdbescherming (structureel nadeel € 35.000,- op de lasten)
In de afgelopen jaren heeft jeugdbescherming en –reclassering onder grote druk gestaan. Geconstateerd is dat het moeilijk was om tegen de gehanteerde (te lage) tarieven te voldoen aan de vraag en de kwaliteitseisen. Om die reden hebben het Rijk, de VNG en de Gecertificeerde Instellingen (GI"s) afspraken gemaakt over de totstandkoming van een landelijk tarief, dat gemiddeld 20% hoger uitkomt dan het tarief over 2023. Rijk en gemeenten (via de VNG) hebben afgesproken om beide bij te dagen aan de extra uitgaven. Voor onze gemeente betekent dit, gezien de huidige lasten, een structurele bijraming vanaf 2024 van € 35.000,- per jaar.

Investeringen

Voorbereiding openbaar toegankelijk mindervalidentoilet centrum Eersel (€ 25.000,-)

Vooruitlopend op de plaatsing van het mindervalidentoilet in de Schob op de Markt in 2025, zijn voorbereidende werkzaamheden noodzakelijk. Voor de nodige voorbereidingen wordt een voorbereidingskrediet gevraagd van € 25.000,-. Deze voorbereidingskosten zijn onderdeel van het kredietvoorstel van € 276.000,- wat in de voorjaarsnota 2025 wordt voorgesteld.

Dit voorbereidingskrediet wordt in 15 jaar afgeschreven. De extra kapitaallasten voor deze voorbereiding bedragen ongeveer € 1.950,- structureel per jaar. Deze komen ten laste van de exploitatie. (in het eerste jaar bedragen de kapitaallasten de helft, omdat dan een half jaar rente en afschrijving wordt berekend).

Naar aanleiding van een petitie, is de gemeente in gesprek met een aantal initiatiefnemers voor een 'kunstinitiatief de Kempen' voor een autonome kunstruimte in de Schob. Met deze mogelijke toekomstige functie is nog geen rekening gehouden in het kredietvoorstel in de voorjaarsnota 2025. Afhankelijk van de gesprekken ontvangt u een separaat raadsvoorstel.

2. Onderwijs en educatie

Hoe staan we ervoor?

Leerlingenvervoer
Het leerlingenvervoer verloopt conform de afspraken. Er wordt door de vervoerder maandelijks gerapporteerd over de KPI's op klachtenafhandeling, totale reisduur en op tijd rijden. Deze KPI's blijven binnen de norm.

Leerplicht
Wat betreft preventie en handhaving is het merkbaar in het toenemende aantal contactmomenten dat de scholen de leerplichtambtenaar steeds beter weten te vinden voor advies en dat verzuim beter gemeld wordt.
Voor met name nieuwkomers in onze gemeente lukt het niet altijd om binnen 4 weken een passende onderwijsplek te vinden. Binnen het nieuwkomersonderwijs wordt er namelijk zowel op het primair onderwijs als het voortgezet onderwijs vanwege de fluctuerende instroom soms tijdelijk gewerkt met wachtlijsten.
Op het gebied van doorstroom vanuit het nieuwkomersonderwijs naar regulier basisonderwijs kan er voor elke leerling nog steeds een plekje gevonden worden in de gemeente Eersel, maar daarvoor is wel afstemming nodig tussen de scholen om te bepalen waar.

Onderwijshuisvesting (IHP)
Het streven is om het geactualiseerde Integraal HuisvestingsPlan (IHP) Onderwijs, vanwege de financiële impact, gelijktijdig op te laten lopen met het proces van de eerste bestuursrapportage en voorjaarsnota. Dat betekent dat het IHP in de raadsvergadering van 2 juli 2024 behandeld kan worden. Om deze planning waar te maken moet er in korte tijd veel werk verzet worden en vindt er intensief overleg plaats met schoolbesturen en kinderopvang.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

(Bedragen in €)	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
1. Integraal huisvestingsplan	-184.000	-184.000	-184.000	-184.000	-184.000
2.1 Huur extra noodlokaal 't Busseltje	-44.524	-16.000	-16.000	-16.000	-7.000
2.2 storting reserve t.b.v. noodlokaal Busseltje	44.524	16.000	16.000	16.000	7.000
3. Onderwijsachterstanden	0	0	0	0	0
Totaal	**-184.000**	**-184.000**	**-184.000**	**-184.000**	**-184.000**

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting.

Integraal HuisvestingsPlan bestemmingsreserve (structureel nadeel van € 184.000,- op de lasten)
In de begroting 2024 is rekening gehouden met een inschatting van de minimale investeringen voor onderwijshuisvesting. Om aan die verplichting te kunnen voldoen, is de storting in de bestemmingsreserve verhoogd. De verhoging is gebaseerd op de leerlingenprognoses van 2023 en de VNG normvergoedingen prijspeil 2024. Inmiddels zijn er een nieuwe leerlingenprognoses 2024 opgesteld. Er wordt een stijging van de leerlingenaantallen verwacht en dat resulteert ook in een stijging van de ruimtebehoefte van het onderwijs. Dit betekent dat de ingeschatte minimale investeringen stijgen. Hiervoor wordt de jaarlijkse storting verhoogd met € 184.000,-.

Huur extra noodlokaal 't Busseltje (nadeel van € 44.524,- in 2024, nadeel van € 16.000,- in 2025 tm 2027, nadeel van € 7.000,- in 2028)
Met de nieuwe leerlingenprognoses 2024 ligt er ook een onderbouwing voor een extra noodlokaal voor 't Busseltje als aanvulling op de twee noodlokalen die met het raadsbesluit van 23 januari jl. zijn toegekend. De extra (huur)kosten en eerste inrichting (in 2024) voor de jaren 2024 t/m 2028 van € 99.524,- worden gedekt uit de bestemmingsreserve Decentralisatie Onderwijshuisvesting. (€ 44.524,- 2024, € 16.000,- 2025, € 16.000,- 2026, € 16.000,- 2027, € 7.000,- 2028).

Opheffen onderwijsachterstanden (budgettair neutraal)
De voorlopige toekenningsbeschikking voor onderwijsachterstandenbeleid 2024 is hoger dan begroot, namelijk € 110.159,- Zowel de baten als de lasten stijgen met € 30.659,-, waardoor de ze mutatie budgettair neutraal is.

Investeringen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Hoe staan we ervoor?

Schaalsprong/ uitvoering bestuursopdracht ontwikkelstrategie

In de eerste maanden van 2024 is verder gewerkt aan de uitvoering van de bestuursopdracht van de ontwikkelstrategie. Ook zijn de vier denkrichtingen verder uitgewerkt. Het gaat om de volgende denkrichtingen:

1. Minimale groei;
2. Gelijk verdeelde groei;
3. Groei nabij Eindhoven;
4. Nieuwe kern.

Het thema brede welvaart is verder uitgediept en naar thema's uitgewerkt.
In deze periode is ook de toekomstdialoog in de dorpen voorbereid. Deze worden gehouden in de maanden april en mei 2024.

Cyclisch bouwen

De uitgangspuntennotities voor de woningbouwontwikkelingen Duizel Noord, Akkerstraat-Meerstraat Duizel, Hoogstraat 5 Eersel, Eerselseweg Knegsel en Kerkdijkje in Steensel zijn opgesteld. Het eerste kwartaal is na weging van de verschillende locaties, de uitgangspuntennotitie voor de nieuwe uitbreidingslocatie in de kern Eersel opgesteld die op 2 juli aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Huisvesting urgente doelgroepen

Statushouders

Begin 2024 is er een plan van aanpak huisvesting statushouders gepresenteerd in het College. In maart is tijdens een ambtelijk overleg de provincie geïnformeerd over het plan van aanpak. De gemeente Eersel staat namelijk onder toezicht van de provincie als gevolg van het niet halen van de taakstelling. De provincie was positief over het gepresenteerde plan van aanpak. De raad is tijdens de werkbijeenkomst in april van dit jaar nader geïnformeerd over het plan van aanpak en de bijbehorende taakstelling. Ambtelijk worden de verschillende oplossingsrichtingen nader uitgewerkt.
In de eerste helft van 2024 heeft WSZ de 28 verplaatsbare woningen geplaatst binnen de gemeente Eersel voor een mix van doelgroepen waaronder jonge starters en statushouders.

Oekraïense ontheemden

Het huidige aantal opvangplekken voor Oekraïense ontheemden ligt rond de 200. Hiermee voldoet de gemeente ruim aan de huidige taakstelling van 104 en het sub-regionale commitment van 127. De opvang vindt plaats in 2 grote gemeentelijke opvanglocaties en diverse woningen. De woningen aan de Kerkheide 4 en 15 zijn in de eerste helft van dit jaar overgenomen van Eindhoven Airport en worden nu tijdelijk bewoond door Oekraïense ontheemden. Het huurcontract voor Gemeentelijke opvanglocatie aan de Nieuwstraat in Eersel is verlengd tot maart 2026. Hiermee borgen we dat de gemeente voor langere periode aan de huidige gemeentelijke taakstelling kan blijven voldoen.

Asielzoekers

De gemeente is in overleg met het COA over een potentiële locatie voor het huisvesten van asielzoekers. Voordat er definitief een besluit over deze locatie wordt genomen dienen er nog een aantal stappen te worden gezet door het COA en de gemeente. Na een positief besluit door het COA zal de raad hierover worden geïnformeerd.

Gebiedsontwikkelingen Levende Run/ Levende Beerze

Levende Beerze

Dit project loop inmiddels vanaf 2010. Het was de bedoeling dat het project eind 2022 definitief afgerond zou zijn. Helaas is de uitvoering nu al anderhalf jaar vertraagd door: de ontdekking van een diersoort uit de rode lijst, 2 broedseizoenen en een extreem nat najaar en winter. Het gezamenlijke uitvoeringsbestek met Waterschap de Dommel en Brabants Landschap hebben we afgesloten. De restantwerkzaamheden voeren we onder eigen regie uit. Deze zomer voltooien we het fietspad Heikesestraat-Donk en in het najaar 2024 gaan we de laatste stukken van het gebied inplanten. Het meerwaardetraject Donk waarin we op een vijftal locaties passende woningbouw toestaan in ruil voor herbestemmen van agrarisch percelen naar NNB (Natuur Netwerk Brabant) ronden we dit jaar definitief af. De (financiële) afspraken liggen nu vast in anterieure overeenkomsten. Dit wordt gevolgd door het vastleggen van de ruimtelijke afspraken in een geactualiseerd omgevingsplan. Na het nemen van waterbeheermaatregelen op de oostelijke flanken van het beekdal (Buikheide) is het uitvoeringsprogramma gebiedsontwikkeling Levende Beerze op Eersels grondgebied in 2024 voltooid. Het uitvoeringsprogramma Proeftuin Levende Beerze loopt tot en met 2025.

Op de westelijke flanken van het beekdal loopt de komende jaren de gebiedsontwikkeling Landschotseheide door (Oirschot en omgeving Ir. van Meelweg/mr. Van Hasseltweg). De provincie is eindverantwoordelijk en werkt hiervoor samen met het Waterschap de Dommel en de gemeenten Bladel, Eersel en Oirschot. De ambtelijke inzet hiervoor wordt betaald vanuit reguliere exploitatiebudgetten en vanuit de procesgelden "proeftuinen van de Kempen", welke de gemeente Eersel voor de regio beheert en de penvoerder inhuurt.

Levende Run
De gebiedsontwikkeling Levende Run is ontstaan vanuit 'Proeftuinen in de Kempen', inmiddels overgegaan in 'Proeftuin Levende Beerze' waar de gemeente Eersel penvoerder van is. De Proeftuin Levende Beerze loopt tot en met 2025. Op dit moment werken de gemeente Eersel en Bergeijk samen met de lokale boeren en Waterschap de Dommel op te komen tot het inrichten van een gezamenlijk perspectief en werkafspraken. Deze organisatie is nog niet formeel ingericht via een samenwerkingsovereenkomst maar onderzoekt hoe de transitie opgaven vanuit de GGA in het gebied kan worden opgepakt in een integrale gebiedsontwikkeling. Om te werken aan een gezamenlijk perspectief is aan een adviesbureau opdracht gegeven om te komen tot een gebiedspanorama. In 2024 vindt de inventarisatie plaats en vinden in dat kader gesprekken met de grondeigenaren/belangengroepen plaats

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

(Bedragen in €)	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
1. Kwaliteitsverbetering buitengebied	364.680	0	0	0	0
1.1 Kwaliteitsverbetering buitengebied storting in bestemmingsreserve	-364.680	0	0	0	0
2. Pilot Sloopsubsidie overtollige gebouwen buitengebied	-36.000	0	0	0	0
2.1 Pilot sloopsubsidie onttrekking uit bestemmingsreserve	36.000	0	0	0	0
3. Leefgeld Oekraïners	145.000	0	0	0	0
Kleine bijstellingen	-4.909	-9.765	-9.662	-9.559	-9.455
Totaal	**140.092**	**-9.765**	**-9.662**	**-9.559**	**-9.455**

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting.

Kwaliteitsverbetering buitengebied (incidenteel voordeel van € 364.680,- op de baten, incidenteel nadeel van € 364.680,- op de lasten)
Begin 2024 heeft de provincie op basis van een overeenkomst voor gerealiseerde ruimte-voor-ruimte ontwikkelingen in de gemeente Eersel een bijdrage verstrekt. Op basis van het aantal titels is een bijdrage ontvangen van € 364.680,-. Dit bedrag moet ten goede komen aan kwaliteitsverbetering buitengebied. De bijdrage wordt gestort in de bestemmingsreserve kwaliteitsverbetering buitengebied. Uit deze reserve worden de kosten voor projecten zoals plan bos en boom en de pilot sloop overtollige bebouwing buitengebied gedekt.

Uitwerking ruimtelijke plannen (incidenteel voordeel van € 36.000 op de baten, incidenteel nadeel van € 36.000,- op de lasten)
In 2023 was € 100.000,- beschikbaar voor de sloopsubsidieregeling overtollige bebouwing buitengebied. In 2024 resteert hiervan nog € 64.000,-. Het voorstel is om het subsidieplafond van deze regeling weer aan te vullen tot € 100.000. Voorgesteld wordt om € 36.000,- beschikbaar te stellen voor de subsidieregeling. Het bedrag van € 36.000,- wordt onttrokken uit de bestemmingsreserve kwaliteitsverbetering buitengebied.

Tijdelijke huisvesting vluchtelingen (Oekraïne) (Progr. 0 incidenteel € 145.000,- nadeel op de lasten, prog. 3 € 1.860.000,- nadeel op de lasten en in progr. 3 € 2.005.000,- voordeel op de baten)
Zoals hiervoor is aangegeven bij ontwikkelingen verwachten we in 2024 € 2.005.000,- meer uit te geven dan geraamd. Dit is inclusief € 145.000,- aan leefgeld wat wordt uitgevoerd door KempenPlus, zie programma 0. Alle kosten worden deels forfaitair en deels op basis van werkelijke uitgaven door de Rijksoverheid vergoed. De verwachte inkomsten worden daarom met hetzelfde bedrag van € 2.005.000,- verhoogd (budgettair neutraal). Nog niet alle te verwachten kosten zijn exact in beeld en van enkele onzekerheden afhankelijk. De

verwachting is dat de rijksbijdragen hoger zullen zijn dan de lasten en daarom zal in de 2e bestuursrapportage worden aangegeven in hoeverre deze rijksbijdrage hoger is dan de geraamde lasten

Investeringen

Gebiedsontwikkeling Kleine Beerze (€ 124.000,-)
In de jaarrekening 2023 hebben wij gerapporteerd over de uitgaven 2023 en de geprognosticeerde inkomsten van het laatste deel van de Provinciale uitvoeringssubsidies. Wij verwachten dit jaar nog € 260.000,- uitvoeringskosten te gaan maken. Deze extra lasten worden grotendeels veroorzaakt door onvoldoende geindexeerde prijsstijgingen, extra ambtelijke inzet t.g.v. wegvallen Huis van de Brabantse Kempen (€ 24.000), meerkosten water geven laanbeplantingen (€ 48.000,-), extra grondkosten t.g.v. raadsbesluit recreatiewoning Wilhelminalaan 25 (€ 50.000), niet geraamde kosten voor het fietspad Spekdonken tussen Donk en Heikesestraat (€80.000). De uitvoering van deze restantwerkzaamheden zijn naar onze mening onvermijdelijk, omdat deze deel uitmaken van de realisatieafspraken met de Provincie, het Waterschap en de bewoners van het gebied. Tevens is inmiddels een subsidie toegekend ad € 136.000,-. Wij verzoeken u derhalve om een netto krediet beschikbaar te stellen van € 124.000,-. We stellen voor om dit bedrag te activeren en in 15 jaren af te schrijven. De kapitaallasten over 2024 bedragen €4.908 (1e jaar half jaar rente en afschrijving), en in 2025 € 9.765,- aflopend naar € 9.455 in 2028.

Anticiperende grondaankopen (€ 2.000.000,-)
In hoofdstuk 5 van de nota grondbeleid is aangegeven dat ons college anticiperende verwervingen moet kunnen doen als daartoe vanuit ruimtelijke perspectief aanleiding voor is. Daarom wordt in het kader van de rechtmatigheid, jaarlijks voorgesteld om hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 2.000.000,-. Per abuis is het bedrag voor anticiperende grondaankopen niet in de begroting 2024 opgenomen, om die reden wordt uw raad verzocht dit alsnog te doen.
Anticiperende verwervingen worden op de balans geactiveerd op het moment dat de grond in exploitatie genomen wordt. Er is zodoende geen afzonderlijke dekking nodig. Het (restant-)krediet zal bij de jaarrekening niet worden overgeboekt.

Voorbereidingskrediet nieuwe grondexploitaties (€ 50.000,-)
In de nota grondbeleid kiest de gemeente Eersel voor een proactieve regierol bij locatieontwikkeling. Ten behoeve van voorbereiding, denk hierbij aan onderzoekskosten, advieskosten en ambtelijke inzet, is vooruitlopend op vaststelling van een bestemmingsplan en grondexploitatie wordt jaarlijks een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 50.000,--. Per abuis is dit bedrag niet in de begroting van 2024 opgenomen, om die reden wordt uw raad verzocht dit alsnog te doen.
Deze kosten geactiveerd worden op de balans totdat er een exploitatiebegroting geopend wordt. Deze kosten kunnen dan ingebracht worden in de betreffende grondexploitatie en zullen in beginsel gedekt worden door toekomstige opbrengsten.

Voorbereidingskosten woningbouwlocatie Veldhoek Eersel (€ 100.000,-)
Voor het woningbouwplan Veldhoek in Eersel heeft uw raad een afzonderlijk voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Vooruitlopend op de vaststelling van het bestemmingsplan en de grondexploitatie zijn reeds kosten gemaakt die hoger zijn dan het voorbereidingskrediet, waardoor het budget eind 2023 reeds met € 72.000,- is overschreden. Tot aan de vaststelling grondexploitatie worden eveneens nog kosten verwacht van circa € 28.000,-. Per saldo wordt uw raad gevraagd om een extra voorbereidingskrediet van € 100.000,- beschikbaar te stellen. Deze hogere kosten worden volledig geactiveerd om later in te brengen in de toekomstige bouwgrondexploitatie. Uiteindelijk zullen de reeds gemaakte kosten gedekt worden uit toekomstige grondopbrengsten.

4. Milieu

Hoe staan we ervoor?

Herinrichting Carquefouplein, Kerkstraat en waterberging Willibrorduskerk
Eind maart 2024 zijn de werkzaamheden aan het Carquefouplein afgerond en is het plein weer opengesteld voor verkeer. En zijn de archeologisch onderzoeken voltooid, de verontreinigde grond verwijderd en zijn de kabels en leidingen verlegd. Verder is het plein voorzien van nieuwe riolering, bestrating, bomen en openbare verlichting. Wateroverlast zoals 2 jaar geleden zou hiermee opgelost moeten zijn.
In april 2024 is de Willibrorduslaan met de T-splitsing Schadewijkstraat-Bergeijksedijk geasfalteerd, nadat een de nieuwe verkeerskundige inrichting is gemaakt, inclusief regenwaterriool, nieuwe kabels en leidingen, waterleiding en hogedruk gasleiding.
Naast deze werkzaamheden zijn ook de rioolwerkzaamheden in de Kerkstraat gestart. Naar verwachting wordt de Kerkstraat medio juli 2024 opgeleverd. De Kerkstraat wordt voorzien van regenwaterriolering, tevens wordt het vuilwaterriool vervangen. De werkzaamheden worden uitgevoerd vanaf Willibrorduslaan richting Kapelweg. De werkzaamheden die in het Kerkepad (tussen Carquefouplein en Schoolstraat) uitgevoerd moeten worden, zijn ten tijde van het schrijven van deze teksten nog niet ingepland.

Energiereductie
Subsidieregeling energiebesparende maatregelen
Sinds 1 september 2023 kunnen inwoners met een eigen woningsubsidie aanvragen, wanneer zij na 1 januari 2023 isolatiemaatregelen hebben laten uitvoeren, of een warmtepomp of zonneboiler hebben laten plaatsen. In de Jaarrekening 2023 informeerden wij uw raad over de voortgang op dit project. In 2023 was subsidie verstrekt aan 146 woningeigenaren, die gezamenlijk 188 maatregelen lieten treffen. De verwerking van de aanvragen was in de eerste weken van de regeling echter lager, omdat de regeling ook nieuw was voor de ambtenaren die uitvoering geven aan de regeling. Pas in maart 2024 zien we dat de achterstand ingelopen wordt.
Tot 1 april 2024 hebben we aan 262 woningeigenaren subsidie verstrekt. Gezamenlijk hebben deze woningeigenaren 369 maatregelen laten treffen aan hun woning. Daarmee hebben we in de eerste 3 maanden van 2024 net zo veel maatregelen gesubsidieerd als in de laatste 4 maanden van 2023. Inmiddels is er al voor € 230.480,- aan subsidie verstrekt. De verwachting is dan ook dat met deze snelheid het beschikbare krediet voor het einde van het jaar op is en dat er extra middelen nodig zijn.

Grootschalige opwek en energiegemeenschap
De vergunningsaanvraag voor het zonnepark in Wintelre is aangevraagd. We verwachten dat dit jaar de vergunning verleend kan worden voor het zonnepark in Wintelre. We starten in Q2 met het onderzoeken naar een energiegemeenschap. Via energiegemeenschappen kunnen burgers, lokale overheden en kleine ondernemingen samen energie opwekken, delen en verkopen. Hiermee wordt de (burger)participatie in hernieuwbare energieprojecten gestimuleerd. Het concept van energiegemeenschappen wordt geïntroduceerd in de energiewetgeving.

Soortenmanagementplan (SMP)
Eerder, in de tweede Bestuursrapportage 2023 en de Jaarrekening 2023 hebben wij uw raad al geïnformeerd over de noodzaak tot het opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP). Een SMP is nodig om een gebiedsgerichte ontheffing te krijgen voor activiteiten als bouwen, verbouwen, slopen of isoleren van gebouwen. In het SMP wordt beschreven welke maatregelen worden genomen om de negatieve impact van deze activiteiten op gebouw bewonende beschermde diersoorten te voorkomen. Hiervoor is een breed ecologisch onderzoek nodig.
Het staat de gemeente vrij om te bepalen op welke gebieden het onderzoek richt. Gebieden en diersoorten die niet worden meegenomen in het SMP, vallen ook niet onder de ontheffing.
Dit betekent dus dat er nog ecologisch onderzoek nodig zal zijn voor deze activiteiten in gebieden die niet zijn meegenomen in het SMP. Momenteel bekijken we hoe smal of breed de insteek voor het SMP zal moeten zijn, zodat de kosten en de baten voor inwoners, bedrijven en gemeente in balans zijn.

Zon-op-dak
Het doel om in 2030 via zon-op-dak 200TJ duurzame energie op te wekken is een flinke opgave maar nog steeds haalbaar. Via de klimaatmonitor beschikken we over data uit 2021, dit zijn de meest actuele cijfers. In 2021 zaten we op 75 TJ opgewekte duurzame energie (2020 61 TJ). Mede gelet op de energiecrisis en eerdere landelijke subsidieregelingen ter stimulering zien we nog steeds een sterke toename van de installatie van zonnepanelen op particulieren daken. Als gevolg van de netcongestie (te weinig capaciteit van het elektriciteitsnet) is de verwachting dat de realisatie van zonnepanelen op bedrijfsdaken stagneert. Om dit tegen te

gaan zijn we in gesprek met Kempisch Ondernemers Platform KOP over cofinanciering van een onderzoek naar de oprichting van één of twee energiehubs in Eersel zodat de uitbreiding van de opwekking van zonne-energie bij bedrijven mogelijk blijft.

Energiereductie bestaande gemeentelijke gebouwen
Dit jaar komen de volgende duurzaamheidsmaatregelen in uitvoering:

- Zonnepanelen op gymzaal Duizel, gymzaal Steensel en Markt 29 Eersel;
- HR++ beglazingen in Muzenval Eersel, korfbal Steensel, korfbal Wintelre, voetbal Eersel;
- LED verlichting in Atletiek Eersel, Muzenval Eersel, Rosdoek Wintelre, Smis Duizel, Korfbal Knegsel, Tennis Wintelre, Voetbal Knegsel, Voetbal Steensel, Voetbal Wintelre.
- Gevelrenovatie Hockey Eersel: Nieuwe geïsoleerde gevels, nieuwe kozijnen met HR++ beglazing;
- Vervangen CV-ketels gemeentehuis door hybride Warmtepompen.

De dit jaar geplande renovatie/uitbreiding van de tennisaccommodatie te Vessem met de volgende duurzaamheidsmaatregelen (na isoleren dak, vloer en muren, LED verlichting en zonneboiler) loopt flinke vertraging op. Uit de onlangs uitgevoerde Quickscan flora en fauna blijkt dat er eerst nog een aanvullend nader onderzoek nodig is i.v.m. de mogelijke aanwezigheid van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger in o.a. de spouwmuren van het bestaande gebouw.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

(Bedragen in €)	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
1. Stikstoftoets Omgevingswet (voorheen Wet natuurbescherming	-25.000	0	0	0	0
2. SPUK duurzaamheid	0	0	0	0	0
3. Inzet CDOKE-gelden	0	0	0	0	0
Totaal	**-25.000**	**0**	**0**	**0**	**0**

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting.

Stikstoftoets Omgevingswet (incidenteel nadeel van € 25.000,- op de lasten)
Het gaat hierbij om voortzetting van de uitvoering van de voortoets stikstof (Aeriusberekeningen) ten behoeve van bouwaanvragen en ruimtelijke plannen. Het is niet te verwachten dat er binnenkort landelijke richtlijnen (handelingsperspectief) komen over de wijze van uitvoering van de voortoets stikstof. De werkwijze in 2024 wijkt niet af van die uit 2023. De meer eenvoudige beoordelingen worden binnen het team zelf uitgevoerd. Bij complexe aanvragen wordt extern advies ingewonnen. Via de voorjaarsnota 2025 worden structureel middelen gevraagd voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Aan uw raad wordt nu voorgesteld om het budget integrale controles Wet milieubeheer incidenteel in 2024 met € 25.000,- te verhogen.

SpUk Duurzaamheid (budgettair neutraal)
In de raadsvergadering van 4 juli 2023 heeft uw raad een bedrag van € 270.000,- beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de subsidieregelingen ‘energiebesparende maatregelen particulieren 2023-2024’ en ‘eenmalige energetische woningverbetering voor eigenaar-bewoners in energiearmoede gemeente Eersel 2023-2024’. Dit bedrag wordt gedekt uit de Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie (SpUk LAI) die vanuit het Rijk beschikbaar gesteld werd. In de tweede bestuursrapportage 2023 vermeldden wij dat er extra middelen beschikbaar zouden worden gesteld op deze SpUk, maar dat de definitieve beschikking nog moest volgen. Inmiddels heeft het Rijk besloten tot een beschikking op deze SpUk van in totaal € 496.627,-. Wij vragen uw raad om ook het extra bedrag, zijnde € 226.627,-, beschikbaar te stellen voor beide subsidieregelingen. Met dit extra bedrag kunnen aanvullende energiebesparende maatregelen aan woningen getroffen worden.

Inzet CDOKE-gelden voor aanvullende capaciteit duurzaamheidsbeleid (budgetneutraal, € 90.000,- structureel nadeel op de lasten & € 90.000,- structureel voordeel op de baten)
Voor de uitvoering van de energietransitie zijn door de Minister voor Klimaat en Energie via een specifieke uitkering Rijksmiddelen (CDOKE-gelden) beschikbaar gesteld aan gemeenten. Financieel gezien zijn deze in programma 4 terecht gekomen, conform het in juli 2023 vastgestelde plan van aanpak.

Deze CDOKE-gelden zijn specifiek bedoeld om de beschikbare capaciteit, voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid (onder andere Transitievisie Warmte), structureel te verhogen.
Voor de periode 2023 t/m 2025 is de hoogte van de CDOKE-gelden vastgesteld. Voor 2026 en verder zijn de exacte bedragen nog niet bekend, net als de manier waarop het vervolg op de CDOKE-gelden aan gemeenten zal worden uitgekeerd. De Minister heeft wel aangegeven dat de hoogte van de uitkering vanaf 2026 vergelijkbaar zal zijn met die van 2025 (€ 385.540,-). Derhalve zien we deze inkomsten als structurele baten. Voor de uitvoering van de extra taken van onze gemeente op het gebied van klimaat- en energiebeleid is, in lijn met het Plan van aanpak Inzet regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid 2023 (vastgesteld door de raad op 4 juli 2023), uitbreiding van de formatie voor duurzaamheidsbeleid noodzakelijk.
Dit betreft 1 fte aan extra formatie, die budgetneutraal wordt gedekt uit de CDOKE-gelden.

Naast deze extra formatie wordt op dit moment al 1 fte beleidsmedewerker duurzaamheid gefinancierd uit de CDOKE-middelen, net als 2 fte aan energiecoaches en de administratieve ondersteuning van onze gemeentelijke duurzaamheidssubsidies (0,22 fte vanuit bestaande formatie).

Investeringen

Aankoop grond tbv waterberging Willibrorduskerk (budgettair neutraal)
Voor de aankoop van de gronden voor de waterberging was er een € 135.000,- netto krediet in de begroting 2023 opgenomen. (De verwachte uitgaven van € 257.500,- waren gesaldeerd met de verwachtte subsidie). De voorziene subsidie van het waterschap De Dommel ad € 122.500,- is inmiddels toegekend. Derhalve wordt nu voorgesteld om bij dit krediet de uitgaven en inkomsten met € 122.500,- te verhogen, zodat het krediet bruto is geraamd.

5. Veiligheid

Hoe staan we ervoor?
N.v.t.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Investeringen
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

6. Verkeer en vervoer

Hoe staan we ervoor?

Steensel weer één dorp
Vanaf april 2024 gaan we starten met de uitvoering van de laatste fase van het project Steensel weer één dorp (Fase 3). We gaan de Eindhovenseweg herinrichten en we maken een nieuw Kerkplein in combinatie met de verbouwing van de kerk tot MFA. Het oude riool wordt vervangen met daarbij een infiltratieriool, de weg wordt afgewaardeerd naar een 30km-zone (verblijfsgebied). Er komt een comfortabele fietsroute over de parallelstructuur voor de doorgaande fietser wat aansluit op de toekomstige F67. Daarnaast is er plaats voor veel nieuw groen (extra bomen) en worden ook kabels en leidingen verlegd of vervangen waar nodig. De nieuwe inrichting sluit aan bij de eerder uitgevoerde Fases 1 en 2 en zorgt voor de verbinding tussen Steensel Noord en Zuid. De planning is dat de 3e fase net voor de zomer 2025 is voltooid.

Uitvoering beheerplan wegen (zie onderhoud kapitaalgoederen)
In januari 2024 heeft uw Raad ingestemd met het invoeren van risico gestuurd wegbeheer en de kwaliteitsambities te laten variëren per type weg. Kenmerk van deze vorm van beheer is dat de weginspectie direct leidend is voor het bepalen van levensduurverlengend onderhoud. Daarvoor houden we een relatief forse voorziening “onderhoud wegen” in stand om piekuitgaven te kunnen afdekken. Ten tijde van het schrijven van deze eerste bestuursrapportage was de weginspectie nog in uitvoering. Zeker is dat de asfaltdeklagen van de Eindhovenseweg tussen de komgrenzen van Eersel en Veldhoven vervangen gaan worden en ook de betonverharding tussen Steensel en Eersel krijgt groot conserverend onderhoud. We verwachten in 2024 tussen de 1,3 en 1,5 miljoen euro aan de voorziening te gaan onttrekken. De stand van de voorziening “onderhoud wegen” is per januari 2024 € 2.974.657,-. De toevoeging 2024 bedraagt € 951.296.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

(Bedragen in €)	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
1. Uitdiepen sloten	-34.000	0	0	0	0
2. Onderhouden zandwegen	-30.000	0	0	0	0
3. Kleine bijstellingen	-10.594	-21.086	-20.883	-20.680	-20.477
Totaal	**-74.594**	**-21.086**	**-20.883**	**-20.680**	**-20.477**

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting.

Uitdiepen sloten (incidenteel nadeel van € 34.000 op de lasten)
Beschikbare budget is € 16.000,-. Na het extreem natte najaar en winter 2023-2024 hebben wij veel herstel van sloten en duikers moeten uitvoeren. Dit is/was onuitstelbaar, omdat wegen onbegaanbaar waren geworden en ook water vanaf ondergelopen landerijen moest worden afgevoerd. Veel sloten op particulier eigendom zijn verdwenen, waardoor het probleem nog extremer werd. Dit is met name rondom Wintelre en in iets mindere mate rondom Vessem. Zodra de bodemgesteldheid het ook maar enigszins toeliet, zijn wij in overleg met de agrariërs en het waterschap zo voortvarend mogelijk te werk gegaan om het water uit het gebied te krijgen door gemeentelijke sloten uit te diepen, duikers schoon te maken, onbeduikerde illegale inritten te verwijderen en verdwenen sloten opnieuw te graven. Dit gaat meer geld kosten dan beschikbaar is op dit budget. Vooralsnog gaan we er van uit dat dit in 2024 € 50.000,- gaat kosten.

Onderhouden zandwegen (incidenteel nadeel van € 30.000 op de lasten)
Beschikbaar budget 2024 bedraagt € 29.150. Door de grote neerslag van afgelopen najaar en winter zijn vrijwel alle zandwegen kapotgereden doordat ze maandenlang verweekt waren. Door het grote aantal onverharde wegen (± 60 km lengte) is herstel hiervan meteen een grote kostenpost. Normaal gesproken onderhouden we jaarlijks zo'n 50% van het areaal; dit jaar zullen we alle wegen begaanbaar moeten maken. Dit betekent een verdubbeling van de kosten. Derhalve wordt nu voorgesteld om het budget in 2024 incidenteel met € 30.000,- te verhogen.

Investeringen

Aanleg fietspad Stevert (€ 350.000)
In 2017 werd het voorbereidings-/uitvoeringskrediet voor de aanleg van het fietspad Stevert al vrijgegeven. De oorspronkelijke raming bedraagt € 1.010.000. Pas in 2021 kon de voorbereiding starten in verband met afstemming van de ambtelijke capaciteit van Eersel en Bergeijk. Inmiddels staan we op de vooravond van de gunning en de start van het werk. Bij de grote prijsstijgingen na de Covid zijn om begrotingstechnische redenen niet alle lopende kredieten meteen geïndexeerd. Hiervoor hebben wij indertijd een budget van één miljoen euro gereserveerd. De geraamde projectkosten bedragen nu € 1.360.000 voor het Eerselse deel van het fietspad, inclusief grondaankopen. Wij verzoeken u nu om het aanvullend uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen, groot € 350.000.
Voorgesteld wordt om dit aanvullende krediet te activeren en in 25 jaar af te schrijven. De extra kapitaallasten bedragen ongeveer € 18.000,- structureel per jaar. Deze komen ten laste van de exploitatie. (in het eerste jaar bedragen de kapitaallasten de helft, omdat dan een half jaar rente en afschrijving wordt berekend).

Aanschaf en plaatsing regenboogbanken (45.000,-)
Deze raadsopdracht is ter hand genomen. We hebben een uitvoering/ontwerp dat vandalisme-proof is. We hebben gekozen voor betonnen mozaïek-banken zoals de bank bij de raads-entrée van het gemeentehuis. De fabricage kost enige productietijd. We zijn nu bezig om in iedere kern en in overleg met de dorpsraad een plek uit te zoeken om ze te kunnen plaatsen. In de loop van het jaar zullen we beginnen met de eerste plaatsingen. De kosten voor aanschaf en plaatsing van de regenboogbanken betreffen € 45.000,-.

Deze investering wordt in 20 jaar afgeschreven. De extra kapitaallasten bedragen ongeveer € 2.800,- structureel per jaar. Deze komen ten laste van de exploitatie. (in het eerste jaar bedragen de kapitaallasten de helft, omdat dan een half jaar rente en afschrijving wordt berekend).

7. Cultuur, sport en recreatie

Hoe staan we ervoor?

Herzien accommodatiebeleid
Er bestaat de wens om het gebruik van gemeentelijke accommodaties voor verenigingen uit gemeente Eersel zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Daarnaast leven er bij diverse verenigingen vragen over het verschil in huurtarieven tussen de diverse accommodaties in de gemeente Eersel. Uit onderzoek moet blijken op welke wijze het gebruik van gemeentelijke accommodaties aantrekkelijker gemaakt kan worden. Op 4 juli 2023 heeft de gemeenteraad besloten om voor deze ambities het gemeentelijk accommodatiebeleid te actualiseren op de thema's "Aantrekkelijker maken van gemeentelijke accommodaties" en "Basis- en niet Basisvoorzieningen". Er zijn hiervoor bijeenkomsten gehouden met betrokken partijen zoals gebruikers, exploitanten en dorpsraden. In totaal zijn er zo'n 170 partijen uitgenodigd om in een zestal bijeenkomsten mee te denken over het gebruik van gemeentelijke accommodaties. De inbreng van deze bijeenkomsten is vertaald in een aantal denkrichtingen. Deze denkrichtingen zijn besproken tijdens een werkbijeenkomst met de gemeenteraad. De betrokken partijen zijn op de hoogte gebracht van deze denkrichtingen middels een infoblad. In het voorjaar van 2024 vindt formele besluitvorming plaats in de raad.

Transformatie St. Luciakerk Steensel
In december 2023 zijn we gestart met de aanbestedingsprocedure en half maart jl. hebben wij met het aanbestedingsteam een aannemer geselecteerd en is er voorlopig gegund aan J.A. van Gisbergen. Vanaf eind maart kan er definitief gegund worden, mits er geen bezwaren komen. Met de winnende aannemer wordt er een overeenkomst gesloten voor de bouwteamfase, om van het Voorlopig Ontwerp (VO) een Definitief Ontwerp (DO) te maken. Vervolgens kan de vergunning aangevraagd worden en na het verkrijgen van de vergunning kan er gestart worden met (ver)bouwen. De verwachting is eind 2024 te kunnen starten met bouwen.

Vleermuizen
In 2022 is er een QuickScan uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat er een vervolgonderzoek nodig was voor de vleermuizen. Vervolgens heeft er tijdens het broedseizoen 2022/2023 een vervolgonderzoek plaatsgevonden en daaruit is gebleken dat er verblijfplaatsen van diverse soorten vleermuizen zijn gevonden in de kerk van Steensel. Gedurende de werkzaamheden aan de (ver)bouw van de kerk gaan deze verblijfplaatsen verloren en daarom moet er een ontheffing bij de Omgevingsdienst Brabant-Noord (ODBN) aangevraagd worden. Om deze ontheffing aan te kunnen vragen moet er een activiteitenplan gemaakt worden. In het activiteitenplan staat dat er vervangen de tijdelijke verblijfplaatsen gerealiseerd moeten worden. Hiervoor hebben wij vleermuiskasten en gevelbetimmeringen binnen een straal rondom de kerk laten plaatsen. Vervolgens moeten er ontmoedigende maatregelen getroffen worden, zodat de vleermuizen wel uit de kerk kunnen, maar er niet meer terug in kunnen. Deze maatregelen worden na het verkrijgen van de ontheffing uitgevoerd. Dan zijn wij nog niet klaar met de maatregelen want er moeten ook weer permanente verblijfplaatsen in de verbouwde kerk terugkomen. Dit moet goed afgestemd worden omdat wij hierbij ook rekening moeten houden met de geluidswering, monumentencommissie en duurzaamheid. Overigens moeten de permanente verblijfplaatsen nog gerealiseerd worden en de tijdelijke kasten straks nog worden weggehaald.

Geluidsemissie
Om aan het activiteitenbesluit te voldoen hebben wij een onderzoek laten doen naar de zwakke geluidsplekken in de kerk en de te nemen maatregelen om aan het activiteitenbesluit te kunnen voldoen. Om te voldoen moeten er extra geluidswerende maatregelen op diverse plaatsen getroffen worden. De geluidswerende isolatie die aan de binnenkant van het dak aangebracht dient te worden, is te zwaar voor de huidige constructie. Hiervoor moet de constructie dus verzwaard worden. De uitdaging is om het isolatiepakket met afwerking zo aangebracht te krijgen, dat de monumentencommissie hiermee akkoord gaat. Dit moet tezamen met de akoestiek en nagalmtijd in het bouwteam in de bouwteamfase verder uitgewerkt worden.

Nieuw zwembad
Per raadsbesluit van 27 september 2022 is besloten tot de bouw van een nieuw zwembad. Tijdens de raadsvergadering is de configuratie (incl. opties) vastgesteld, Eersel-West (kwadrant 4) aangemerkt als locatie en zijn de financiële middelen beschikbaar gesteld. Zie onderstaand de stand van zaken per maart 2024.

Netwerkcongestie
In bovengenoemd raadsvoorstel is in de risicoparagraaf beschreven dat Tennet en Enexis een tijdelijk stop op aansluitingen voor grootverbruikers hebben afgekondigd omdat er geen capaciteit beschikbaar is. Sinds het raadsbesluit van september 2022 is er slechts met mondjesmaat informatie beschikbaar gekomen over

wanneer de problemen rondom het elektriciteitsnet opgelost zijn. Omdat congestiemanagement geen soelaas lijkt te bieden is een structurele oplossing van het probleem pas voorzien nadat station Hapert is uitgebreid en ook het landelijke hoogspanningsnet door Tennet is uitgebreid op enkele, voor station Hapert, cruciale punten. Uit informatie van Enexis en Tennet zijn geen concrete conclusies te trekken en garanties over planningen worden niet gegeven. Voor de ingebruikstelling en -neming van het nieuwe zwembad is een grootverbruik-aansluiting noodzakelijk. Vooralsnog blijft dit dus een onzekere factor in het project die waarschijnlijk gevolgen heeft voor de planning en kosten. Wij blijven dit monitoren en waar mogelijk versnellen. Ook alternatieven gaan we hierbij in ogenschouw nemen. Via een raadsinformatiebrief (d.d. 16 april 2024) is een notitie hierover aan uw raad toegestuurd.

Gevolgen bouwkosten
Doordat de gemeente verantwoordelijk is voor de indexering van de bouwkosten tot aan het moment 'start bouw' leidt vertraging waarschijnlijk tot hogere bouw- en proceskosten óf in geval van een alternatieve energievoorziening tot hogere exploitatielasten. Afhankelijk van de mate van vertraging en de hoogte van de toekomstige indexeringen wordt gaandeweg duidelijk wat de financiële impact hiervan is. Ingeval het projectbudget overschreden wordt, wordt uw raad (achteraf) gevraagd meer budget beschikbaar te stellen. Contractueel is de gemeente na gunning gehouden aan betaling indexeringen. In het proces zijn er nog een aantal stop/go momenten ingebouwd. Worst-case kan de gemeente na afronding van het definitief ontwerp de opdracht beëindigen. De gemeente is in dat geval gehouden aan de betaling van een afkoopsom en de tot dan toe gemaakte kosten.

Ondanks de geschetste onzekerheid over planning en budget heeft het college – geredeneerd vanuit de wens voor een nieuw zwembad - besloten het project door te zetten. Dit zodat er direct doorgeschakeld kan worden op het moment dat er zicht is op de benodigde elektriciteitsaansluiting c.q. alternatieve energievoorziening en tijdsverlies zoveel als mogelijk beperkt wordt. Dit heeft als voordeel dat de bouwkosten niet meer stijgen dan nodig. Anderzijds zijn er zorgen over de bouwkundige staat van het huidige zwembad, waardoor we zo min mogelijk tijd willen verliezen. Bijkomend voordeel van voortzetting is dat een aantal projectrisico's (denk aan aanbesteding en planologische risico's) hierdoor gereduceerd kunnen worden. Als nu gepauzeerd wordt kunnen deze op een later moment alsnog tot vertraging zorgen.

Het vorenstaande heeft mogelijk tot gevolg dat het huidige zwembad langer geëxploiteerd en onderhouden moet worden. Dit kan leiden tot hogere kosten ten opzichte van wat normaliter voorzien is in de begroting.

Procedure
Eind 2023 is de planologische procedure (wijzigingsplan) ter inzage gelegd. Hierop is één zienswijze ingediend, waarin tegemoet gekomen kan worden zonder gevolgen voor het planvoornemen. Het wijzigingsplan kan vastgesteld worden door het college nadat de gemeenteraad in april 2024 besloten heeft over de *grondexploitatie van het wijzigingsplan zwembad* en de *kredietaanvraag aanleg openbaar gebied Eersel-West* (incl. Beleidskader bovenwijkse voorziening ten behoeve van kostenverhaal). Na vaststelling gaat het wijzigingsplan opnieuw ter visie en kan er nog beroep worden ingesteld.

Aanbesteding bouw zwembad
De aanbesteding voor het nieuwe zwembad is in het tweede kwartaal 2023 opgestart. Begin maart 2024 zijn er drie inschrijvingen ingediend. De verdere planning is dat in maart / april de beoordelingen van de inschrijvingen plaatsvinden. Aansluitend kan de gunning plaatsvinden en kan de winnende inschrijving verder met de uitwerking van de plannen.

Risico's (zie ook het raadsvoorstel R22.053)
- *Aansluiting grootverbruikers*
  Zie bovenstaande tekst 'netwerkcongestie'. Er is geen zekerheid over het moment van verkrijgen van een aansluiting.
- *Prijsstijging bouwkosten*
  zie bovenstaande tekst 'gevolgen voor bouwkosten'. Daarnaast geldt als algemeen risico dat de bouwkosten harder stijgen dan voorzien ten tijde van het opstellen van de raming.
- *Exploitatie*
  Bij de vaststelling van het budget voor de bouw van het zwembad is ook een inschatting gemaakt van de toekomstige exploitatielasten van het zwembad. Bij de verdere doorontwikkeling blijkt dat de inschatting op het onderdeel 'energie' te laag is geweest. De energietarieven en -belasting zijn het afgelopen periode flink gestegen, onzeker is wat de energietarieven in de komende jaren gaan doen waardoor het moeilijk in te schatten is wat de gevolgen voor de exploitatie zijn. Dit mede doordat de totale exploitatie ook nog andere kostenelementen bevat, maar ook opbrengsten door verhuur/zwemlessen etc. Hier kunnen naast voornoemde tegenvaller ook nog mee- of tegenvallers gerealiseerd

worden, dit is op dit moment nog niet goed in te schatten. Na de aanbesteding van de exploitatie, welke volgt in 2025/2026, komt hier duidelijkheid over.

- *Planologische bezwaren*
  In het proces zitten twee momenten waarop er formeel bezwaar/beroep kan worden gemaakt tegen het plan. Dit kan leiden tot vertraging, aanpassingen van het plan of (in uiterst geval) afstel. Vertraging kan leiden tot extra kosten vanwege inflatie en stijging bouwkosten.
- *Hogere kostenontwikkeling Eersel-West / kostenverhaal overeenkomst of exploitatieplan*
  Op dit moment zijn er nog geen harde garanties te geven dat de investeringen in het openbaar gebied (volledig) verhaald kunnen worden op de eigenaren, dit hangt samen met de totale gebiedsontwikkeling Eersel-West en de initiatieven die daar ontplooid worden.

Opstellen van nieuw beleid ter stimulering van spelen, ontmoeten en bewegen in de openbare ruimte in brede zin.
Opstellen van nieuw beleid ter stimulering van spelen, ontmoeten en bewegen in de openbare ruimte in brede zin. De maatschappij verandert de laatste jaren in snel tempo. Vergrijzing, decentralisaties en de veranderende rol die de gemeente inneemt bij haar zorg voor bewegen, ontmoeten en spelen vraagt om integraal beleid wat hierbij aansluit. Het huidige speelbeleid van de gemeente Eersel is aan een herijking toe. Dit werd de afgelopen jaren onder meer duidelijk toen diverse initiatieven ingediend werden voor het aanleggen van nieuwe plekken voor spelen, bewegen en ontmoeten. Deze initiatieven sloten niet aan bij de uitgangspunten van het huidige beleid (welzijnskader en het accommodatiebeleid) en bleken daarmee niet haalbaar. Hierdoor zijn deze initiatieven niet verder opgepakt. In 2023 is een breed onderzoek uitgezet over de tevredenheid van de huidige speelvoorzieningen. De opbrengsten van dit onderzoek worden meegenomen in het nieuwe beleid.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

(Bedragen in €)	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
1. Openbare bibliotheek budgetsubsidie	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
2. Openbare bibliotheek	0	0	0	0	0
3. Kleine bijstellingen	-1.050	-2.091	-2.074	-2.056	- 2.039
Totaal	**-16.050**	**-17.091**	**-17.074**	**-17.056**	**-17.039**

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting.

Openbare bibliotheek (structureel nadeel € 15.000 op de lasten)
De afspraken over subsidiëring van Bibliotheek De Kempen zijn vastgelegd in een overeenkomst van de 7 participerende gemeenten (Bergeijk, Bladel, Cranendonck, Eersel, Oirschot, Reusel-De Mierden, Valkenswaard) en de bibliotheek.
Op basis van deze overeenkomst worden de centrale en lokale kosten van de bibliotheek jaarlijks geïndexeerd op basis van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie van het CBS per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. De prijsstijging voor 2024 bedraagt 10% waardoor € 15.000,- meer is toegekend dan was geraamd in de begroting.

Openbare bibliotheek (budgetneutraal)
Op grond van de SPUK-regeling "Eenmalige uitkeringen en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen" is aan de bibliotheek een subsidie van € 110.000,- toegekend. Het bedrag is ontvangen en wordt betaald aan de bibliotheek.
Het bedrag wordt aangewend voor verruiming van bemande openingstijden van de bibliotheekvestiging Eersel met tenminste 10 uur per week. Daarnaast wordt de vestiging in de Muzenval aangepast waardoor het mogelijk wordt om de bibliotheek te verweven in het pand. De samenwerking met de Muzenval maakt het mogelijk onverwachte ontmoetingen te creëren en activiteiten uit te bouwen waarbij wordt aangesloten bij de in de WSOB gestelde criteria en het lokale beleid.

Investeringen

Renovatie tennisaccommodatie Vessem (€ 56.000)
Op 30 september 2023 heeft TV Vessem te kennen gegeven dat men
deze renovatie (vanuit zelfwerkzaamheid, conform ons accommodatiebeleid) niet kan realiseren.
Daarom heeft het college besloten om de renovatie door de gemeente zelf uit te laten voeren.

Medio januari jl. is de gemeente gestart met de voorbereidingen van deze renovatie en daarbij komen nu de volgende onvoorziene zaken aan het licht:

A. De KNLTB normen zijn eind 2023 herzien wat resulteert in noodzakelijke realisatie van een ruimere basisvoorziening (+ 30 m2);
B. De bestaande accommodatie zit volledig aangesloten op drukriolering, dit is niet (meer) toegestaan. Dit vraagt om aanpassen riolering (afkoppelen hemelwater) en realiseren van een 20 m3 wadi;
C. Voor het deels slopen van een bestaande accommodatie is een Quickscan flora en fauna onderzoek uitgevoerd. Daaruit blijkt dat een aanvullend nader onderzoek noodzakelijk i.v.m. de mogelijke aanwezigheid van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger in o.a. de spouwmuren van het bestaande gebouw.
D. Uitvoeren aanvullend nader onderzoek aanwezigheid vleermuizen, en stelpost mitigerende maatregelen
E. Verzwaren E-aansluiting en installeren hybride-variant CV/WP.

Bovengenoemde onvoorziene zaken kostenverhogend namelijk:

A. € 30.000,- excl btw
B. € 2.500,- excl btw
C. € 1.000,- excl btw
D. € 8.600,- (aanvullend onderzoek € 3.600,- en stelpost mitigerende maatregelen € 5.000,-) excl btw
E. € 8.500,- (namelijk: verzwaren E-aansluiting € 1.000,- en hybride CV/WP € 7.500,-) excl btw

Totaal extra € 50.600,- exclusief btw oftewel: € 61.000,- inclusief btw. De btw kan deels worden terugge-vraagd middels de SPUK-sport regeling van 2024. Het btw bedrag wat via deze regeling kan worden terug gevraagd bedraagt circa € 5.000,-.

Voorgesteld wordt om het krediet Renovatie tennisaccommodatie Vessem met een netto bedrag van € 56.000,- te verhogen (€ 61.000,- hogere lasten en € 5.000,- hogere baten. Deze investering wordt in 40 jaar afgeschreven. De extra kapitaallasten door de verhoging bedragen ongeveer € 2.000,- structureel per jaar. Deze komen ten laste van de exploitatie. (in het eerste jaar bedragen de kapitaallasten de helft, omdat dan een half jaar rente en afschrijving wordt berekend).

8. Economische structuur

Hoe staan we ervoor?

Innovatie
In 2023 is gestart met een update en uitbreiding van het Meetnet Luchtkwaliteit & Geluid. De klankbordgroep van vrijwilligers is nauw betrokken bij de opzet van het nieuwe meetnet. Medio april is het meetnet (lucht-kwaliteit) operationeel, aansluitend wordt ook het onderdeel geluid toegevoegd. Ten behoeve van kwaliteits-borging wordt het meetnet gekalibreerd met regionale en landelijke netwerken. Het lokale meetnet is één van de informatiebronnen voor activiteiten benoemd in het Schone Lucht Akkoord.

Bedrijventerreinen
Goed vestigingsklimaat
Uitgifte Meerheide III / locatieonderzoek bedrijventerreinen De Kempen. De uitgifte van bedrijfsgrond op Meerheide is geheel afgerond. De Kempengemeenten hebben opdracht gegeven voor een onderzoek naar potentiële bedrijventerreinenlocatie, zowel voor bedrijven met een kavelbehoefte groter dan 5.000 m2 als voor kleinere bedrijven met een grondbehoefte van minder dan 5.000 m2.

Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)
In 2023 zijn bedrijventerreinen Haagdoorn en Meerheide gecertificeerd. Het is nu zaak om deze certificering geldig te houden. De gemeente doet dit in samenwerking met politie, brandweer en Ondernemend Eersel. De bedoeling is dat bedrijven zich veiliger voelen op beide industrieterreinen. Daardoor wordt ook leegloop voorkomen, alsmede verloedering van deze bedrijventerreinen.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

(Bedragen in €)	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
1. Beheer gronden	0	0	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting.

Beheer gronden – (budgettair neutraal)
Ten behoeve van het plan Bos & Boom wordt een gedeelte van het perceel gelegen in Wintelre – project Boterpad) onttrokken uit het landbouwareaal en omgevormd tot bos. Het betreft een oppervlakte van 1.10.98 ha. met een waarde van € 107.318,-. Deze interne levering is ten laste van het krediet bos en boom gebracht en komt ten gunste van de exploitatie. Conform beleid wordt het bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve landbouwcompensatiefonds, zodat er vervangende gronden aangekocht kunnen worden. Per saldo is derhalve deze mutatie voor onze exploitatie budgettair neutraal.

Investeringen
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

9. Bestuur en organisatie

Hoe staan we ervoor?

Verkiezingen
Op 6 juni 2024 vinden er verkiezingen plaats voor het Europees Parlement.

Bestuursopdracht ontwikkelstrategie de Kempen
Op 11 april 2023 heeft uw raad ingestemd met de bestuursopdracht ontwikkelstrategie de Kempen. Het geraamde bedrag voor de bestuursopdracht bedroeg € 56.000,-. Dit budget was onderdeel van het krediet uitvoering coalitieakkoord (€ 250.000,-)
Op basis van de gekozen aanpak is een prognose gemaakt voor de verwachte kosten van de bestuursopdracht. Hieruit blijkt dat het verwachtte tekort € 47.000,- is. Dit tekort kan gedekt worden uit het restantkrediet uitvoering coalitieakkoord.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Investeringen
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

10. Algemene baten en lasten

Hoe staan we ervoor?
Op dit moment

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen
Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

(Bedragen in €)	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
1. Algemene uitkering	413.538	70.751	84.767	85.477	194.528
Totaal	**413.538**	**70.751**	**84.767**	**85.477**	**194.528**

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting

Algemene Uitkering (voordeel op de inkomsten van 2024/2028 € 413.538,-, € 70.751,-, € 84.767,-, € 85.477,-, € 194.528,-)
De voordelige financiële gevolgen van de decembercirculaire bedragen voor de jaren 2024 t/m 2028 respectievelijk € 413.538,-, € 70.751,-, € 84.767,-, € 84.477,- en € 194.528,-
De incidentele hogere baten in 2024 wordt voornamelijk veroorzaakt door wijzigingen in de aantallen voor de maatstaf huishoudens met een laag inkomen. Zeer onzeker is wat deze actualisatie doet voor de jaren ná 2024. In de meicirculaire 2024 zal naar verwachting hier duidelijkheid op volgen. De mutaties voor de jaren 2025 t/m 2027 hebben voornamelijk betrekking op diverse hoeveelheidsverschillen bij de diverse maatstaven. De bijstelling 2028 is inclusief de mutaties van voorgaande circulaires, echter dit begrotingsjaar komt voor uw raad nu pas bij de start van het begrotingsjaar 2025-2028 als laatste jaarschijf in beeld.

11. Overhead

Hoe staan we ervoor?

HR-cijfers 1e kwartaal 2024
Vacatures
De vacatures binnen gemeente Eersel worden over het algemeen goed ingevuld. Door de krappe arbeidsmarkt werven we veel jong personeel met minder ervaring dan uitstromers. De organisatie stopt tijd en energie in het opleiden van het nieuwe personeel. De bezettingsgraad van onze formatie in het eerste kwartaal van 2024 was 88% (exclusief inhuur).

Helaas zien we in lijn met de (landelijke) trend dat er ook domeinen zijn waarin het moeilijk blijft vacatures in te vullen. Dit betreft met name civieltechnische medewerkers en specialisten ruimtelijke ontwikkeling.

Verzuim
In 2023 was het gemiddeld totaal verzuim 4,31%. Hiervan was het grootste gedeelte langdurig verzuim (2,85%). In 2024 (tot peildatum 27 maart 2024) is het gemiddelde verzuim 7,54%. Hiervan is het grootste gedeelte lang verzuim (4,12%).

Renovatie gemeentehuis
In september 2023 is gestart met het in kaart te brengen van wat er nodig is om het gemeentehuis ook in de toekomst een omgeving te laten zijn waar het fijn werken is én een werkomgeving die voldoet aan de laatste eisen op het gebied van arbo en (informatie)veiligheid. Dat wat is opgenomen voor renovatie in 2023 of 2024 in het Meerjarig Onderhoudsplan voor het gemeentehuis is de basis van de renovatie: schilderwerk, stoffering en arbo-verantwoord inrichten van de werkplekken bij de gemeentebalie. Duurzaamheid en hergebruik zijn belangrijke uitgangspunten in de renovatie. In de uitwerking van de plannen, die op dit moment plaatsvindt, wordt het beschikbare budget als taakstellend gezien. De renovaties aan de publieke ruimte en de raadzaal zullen zoveel als dat mogelijk is plaatsvinden tijdens het zomerreces van de raad in het komende zomerseizoen.

Nieuwe ICT-standaard voor werkplekken
De apparatuur op de werkplekken is technisch en economisch aan vervanging toe. De standaard werkplek van een vaste computer met één beeldscherm wordt in de Kempengemeenten vervangen door apparatuur die aansluit bij een moderne werkplek, in de vorm van een laptop, dockingstation en twee beeldschermen. Het Shared Service Center (SSC) de Kempen gaat vanaf tweede helft 2024 de apparatuur vervangen in de Kempengemeenten.

Om medewerkers van de gemeente Eersel de afgelopen jaren wel al te voorzien in mobiele apparatuur was er jaarlijks een budget van €17.500,- opgenomen in onze begroting. Dit budget zal worden ingezet om de meerkosten voor de nieuwe standaard werkplek grotendeels te dekken. Aan de exacte kapitaallasten voor de nieuwe werkplekken wordt nog gewerkt door de GRSK. De financiële vertaling hiervan wordt voor 2024 opgenomen in de tweede berap 2024 en voor 2025 en verder in de begroting 2025-2028.

De mobiele apparatuur die wij de afgelopen jaren aangeschaft hebben wordt bij de start van de vervanging op basis van restwaarde overgenomen door SSC de Kempen. Dit leidt tot een incidenteel voordeel op de baten. Het incidentele voordeel, en een voorstel voor besteding hiervan aan de vervanging van overige te vervangen ICT-apparatuur in het gemeentehuis, zal worden opgenomen in de tweede berap 2024.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Norm bezetting in fte per 1.000 inwoners
In de jaarrekening van 2023 is gebleken dat de bezetting in fte per 1.000 inwoners te laag is. Per 1 januari 2023 is er een uitbreiding geweest in fte door ‘Opnieuw Verbinden’. Door deze ontwikkeling is de formatie fte per 1.000 inwoners (binnen de norm) gestegen. De norm ‘formatie’ is daarop eerder aangepast.

Doordat het aantal fte per 1.000 inwoners is gestegen, stijgt ook de bezetting in fte per 1.000 inwoners. De stijging heeft er echter voor gezorgd dat we buiten de norm voor bezetting zijn getreden. De norm van de bezetting was niet eerder aangepast. In de ideale situatie zijn formatie en bezetting gelijk. In de realistische situatie zit de bezetting vaak onder de formatie. Voorgesteld wordt om de norm aan te passen naar het maximum van de norm van de formatie, maar het minimum te behouden zoals deze de afgelopen jaren gehanteerd is. De norm wordt 4,5 – 6,1 fte per 1.000 inwoners.

Exploitatie

(Bedragen in €)	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
1. Inhuur tijdelijk personeel	-80.000	0	0	0	0
2. Personeel (HR21)	-32.000	0	0	0	0
3. project financiële ombuigingen	-50.000	-25.000	0	0	0
Totaal	**-162.000**	**-25.000**	**0**	**0**	**0**

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting.

Inhuur tijdelijk personeel bij ziekte (incidenteel nadeel op de lasten van € 80.000,-)
Wegens langdurige ziekte van een aantal medewerkers zijn er contracten met externe inzet aangegaan en verlengd. Per 01-04-2024 is een bedrag ad € 90.373 geboekt. Er is voor 2024 een bedrag begroot van € 10.000, wat een afwijking inhoudt van € 80.373. Nu wordt voorgesteld om in 2024 het budget incidenteel met € 80.000,- te verhogen. Wegens de onvoorspelbaarheid wordt bij de 2e bestuursrapportage 2024 bekeken of en voor hoeveel budget dit weer bijgesteld dient te worden.

Personeel (incidenteel nadeel van € 32.000,- op de lasten)
Op 19 maart 2024 heeft het college van B&W het voorgenomen besluit genomen om het functiebeschrijvings- en waarderingssysteem HR21 per 1 januari 2025 in te voeren binnen gemeente Eersel. Momenteel ligt er een instemmingsaanvraag bij de Ondernemingsraad (OR). Indien de OR instemt, wordt het voorgenomen besluit als definitief beschouwd.

De implementatie van HR21 gaat gemeente Eersel samen met de andere Kempengemeenten (Reusel-de Mierden, Bergeijk, Oirschot en Bladel) en de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) uitvoeren. Hierdoor worden de kosten voor de implementatie verdeeld over zes organisaties. De totale kosten zijn begroot op € 170.496,-. De verdeling van de kosten gaat op basis van fte. Hierdoor zijn de begrote kosten voor gemeente Eersel € 32.000,-. Dit betreft eenmalige (incidentele) kosten.

Project financiële ombuigingen (incidenteel nadeel 2024 €50.000,- en 2025 € 25.000,- op de lasten)
De financiële situatie waar onze gemeente zich in bevindt vraagt om ombuigingen. Deze ombuigingen moeten gaan leiden tot een positief meerjarensaldo vanaf 2029 in de begroting 2026-2029. Nadat een dergelijk traject was aangekondigd in de begroting 2024-2027 is de raad in de eerste maanden van 2024 geïnformeerd over het plan van aanpak via een RIB en informatiebijeenkomst. Hiervan volgen er meerdere op weg naar de begroting 2026-2029. De coördinatie en uitvoering van dit traject komt bovenop de reguliere taken van het team financiën. Vandaar dat wordt gevraagd om een budget voor dit en volgend jaar van respectievelijk € 50.000,- en € 25.000,- voor de inhuur van projectleiding en het laten onderzoeken/ doorrekenen van mogelijke ombuigingen.